

IMPLICAREA TINERILOR ÎN PROCESUL LUĂRII DECIZIILOR – STUDIU DE CAZ: ORAȘUL CUGIR, JUDEȚUL ALBA

CLAUDIA PETRESCU
SIMONA VONICA RĂDUȚIU

Studiul de față își propune să adâncească analiza referitoare la percepția tinerilor față de nivelul și formele de participare, accesibile lor, la deciziile în diferite domenii, prin studiul de caz realizat în orașul Cugir, județul Alba.

Pentru aceasta s-a optat pentru o metodologie de tip calitativ, datele fiind culese atât prin metoda *focus-group*-ului, cât și prin metoda interviurilor. Ca instrument principal de lucru am utilizat ghidul de interviu semistructurat. O altă sursă importantă de date a fost constituită din metoda observației. Unitatea de investigare a fost tânărul cu vârstă cuprinsă între 15 și 29 de ani. Selecția persoanelor investigate s-a realizat prin metoda *bulgărelui de zăpadă*. Astfel, după găsirea primilor subiecți care corespundeau criteriilor stabilite, li s-a cerut acestora să ofere informații despre alte persoane care să îndeplinească criteriile de selecție. Dintre persoanele care ne-au fost recomandate, am realizat selecția persoanelor intervievate.

La *focus-group*-ul organizat au participat 11 tineri cu vârste cuprinse între 16 și 29 de ani. Pe lângă acesta, au fost realizate 11 interviuri individuale, atât cu reprezentanți ai tinerilor, cât și cu reprezentanți ai autorităților locale. Ca reprezentanți ai tinerilor, au fost intervieuți președintele Consiliului elevilor din unul dintre cele două colegii din Cugir, un lider de sindicat, doi lideri din două ONG, un patron local considerat lider economic și a fost identificat și intervievat un lider informal.

În cadrul cercetării au fost contactați reprezentanți ai autorităților și intervieuți asupra participării tinerilor la procesul deciziei. Au fost intervieuți: primarul orașului Cugir, directorul unuia dintre cele două colegii din Cugir, directorul de școală din comuna Vinerea, consilierul din primărie care este purtător de cuvânt, consilierul din primărie care este responsabil cu relația cu ONG.

FIȘA LOCALITĂȚII CUGIR

Din punct de vedere administrativ, orașul Cugir are în componența sa localitatea Vinerea și satele de munte: Bocsitura, Bucuru, Calene, Feteni, Goasele și Mugești. Referindu-ne la domeniul educației, orașul Cugir are la dispoziție cinci școli și două licee (colegiul Național „David Prodan”, Cugir și Colegiul Național „I. D. Lăzărescu”, Cugir) și cinci mari întreprinderi.

Fără îndoială, actorul economic principal este SC UM CUGIR¹ care, deși era unul dintre principalii producători de armament din țară în perioada comunistă, s-a confruntat cu numeroase probleme după 1989, legate atât de continuarea activității specifice după colapsul controlului strict politic al întreprinderii, cât și de disfuncționalități administrative, în confruntarea cu economia de piață. Un prim efect direct a fost scăderea economiei și creșterea numărului de șomeri. În anul 1993 s-a ajuns să se producă doar 60% din producția anului 1989². Lipsa locurilor de muncă este, la ora actuală, una dintre principalele probleme ale locuitorilor din orașul Cugir. 49% din locuitorii orașului Cugir reprezintă populația activă, iar aproape 39% din locuitori reprezintă populația ocupată³.

Conform datelor din *Recensământul populației și al locuințelor*, 18 martie 2002⁴, populația orașului Cugir este de 25 977 de locuitori, reprezentând 6,78% din populația totală a județului Alba. Orașul Cugir este al patrulea mare oraș ca număr de locuitori după Alba Iulia, Aiud și Sebeș. 51,51% din locuitorii orașului sunt femei. Ca structură a populației pe vârste, 16,11% au vârste cuprinse între 0 și 14 ani, 68,21% au vârste cuprinse între 15–59 de ani, 15,67% au 60 de ani și peste⁵. Localitatea Vinerea care aparține orașului Cugir are un număr total de 2 620 locuitori și o singură școală cu clasele I–VIII, „Ioan Mihu”, cu un număr de 181 elevi în anul 2003.

Conform datelor culese de la primărie în cadrul cercetării de teren, distribuția pe grupe de vârstă a populației din Cugir este următoarea: 12% între 0–10 ani, 10% între 11–18 ani, 28% între 19–35 ani, 18% între 36–45 ani, 19% între 46–60 ani, 11% între 61–75 ani, 1,5% între 76–85 ani și 0,5% peste 85 de ani. În ceea ce privește compoziția etnică, localitatea este compusă din români (96%) urmași de maghiari (1,78%) sași (1,25%) rromi, cehi, slovaci etc⁶.

OBSTACOLE CU CARE SE CONFRUNTĂ TINERII ÎN ÎNCERCAREA DE A PARTICIPA LA LUAREA DECIZIILOR

Tinerii intervievați din Cugir au spus că, în general, și indiferent de nivelul la care ne referim, ei nu sunt consultați în luarea deciziilor, deși acestea îi privesc în mod direct, atât în calitate de cetățeni, cât și de locuitori ai localității. Întrebați care

¹ „Atestată conform cercetărilor făcute în arhivele și bibliotecile din Alba Iulia, muzeul Brukental din Sibiu, biblioteca Astra, arhivele din Cluj, Deva și Sibiu în anul 1799”, Secțiunea Economie www.cugir.ro.

² Secțiunea Economie www.cugir.ro

³ *Recensământul populației și al locuințelor*, 18 martie 2002, capitolul 7: *Populația activă și ocupată pe sexe – municipii și orașe*, [http://www.recensamant.ro/pagini/tabele-2/t7\(288-292\).pdf](http://www.recensamant.ro/pagini/tabele-2/t7(288-292).pdf).

⁴ www.insse.ro

⁵ *Recensământul populației și al locuințelor*, 18 martie 2002, capitolul 62, *Populația pe sexe și grupe de vârstă*, <http://www.recensamant.ro/pagini/tabele/t02.pdf>.

⁶ Secțiunea Populație www.cugir.ro.

consideră că sunt cauzele acestei realități, ei au afirmat că una dintre principalele cauze pentru care nu sunt consultați o reprezintă mentalitatea oamenilor de la aceste paliere decizionale, în special a funcționarilor din administrația publică. Această mentalitate „învechită” nu dă credit tinerilor, deoarece tinerii nu sunt suficient de „copti”, de capabili să ia parte la procesul de luare a deciziilor la nivelul comunității locale. Ei **nu dispun de suficientă experiență**. Chiar dacă ajung să fie reprezentați în anumite structuri, tinerii nu simt că se dorește într-adevăr consultarea lor, ci, mai degrabă, se dorește ca ei să stea în banca lor.

Este acolo cineva la conducere, mai în vârstă, care oricum face el legea. Și degeaba aveți un cuvânt de spus, că dacă îi convine bine, dacă nu treaba voastră. Veți fi sancționați pentru că ați îndrăznit să luați cuvântul (focus-group, Cugir)⁷.

Lipsa de încredere față de delegarea responsabilității deciziilor este un obstacol real, resimțit de-a lungul timpului de mai mulți tineri. Acest lucru se întâmplă chiar și atunci când tinerii înaintează idei pertinente, bune de pus în practică.

Mentalitatea veche a rămas și nu poți să o schimbi. Poate când o să ajungem noi undeva acolo, mai sus, iar tineretul să ia decizii (...) Ești mâncat doar de ăia mari din start, indiferent că tu ai o idee bună; cunosc persoane care au avut idei supergeniale, dar au fost stopate din start... (membru grup informal, Cugir)

Percepția unor tineri cu privire la slaba lor reprezentare în consultare și decizie împărtășește aceiași viziune a adulților, conform căreia lipsa de experiență este singurul criteriu de selecție în participarea la decizie. Resimțind lipsa acestui exercițiu de exprimare a problemelor reprezentative ale tinerilor, tinerii formulează ca o posibilă soluție organizarea de cursuri de instruire.

Adolescentul cugirean nu are prea multă importanță în luarea deciziilor, dar aceasta și din cauză că nu are o capacitate de a lua decizii. În momentul în care s-ar face mai multe instruirii cu tinerii din Cugir, atunci poate s-ar schimba un pic balanța și tinerii ar avea și ei ceva de spus, cu adevărat important (lider Consiliul elevilor).

Un caz special îl reprezintă școlile și colegiile unde tinerii au căzut în unanimitate de acord că ar trebui să se acorde o importanță deosebită față de ceea ce își doresc elevii. Deciziile care sunt adoptate de către conducerea școlii îi afectează, în primul rând, pe elevi. Deși în cadrul interviului, directorul unuia dintre cele două colegii ne-a declarat că elevii sunt reprezentați în Consiliul școlii printr-un tânăr care este prezent la aproape toate ședințele, tinerii nu s-au declarat mulțumiți de modul în care această consultare funcționează în practică.

În mod concret, au existat cazuri în care, deși tinerii, sau chiar reprezentanți ai organizațiilor de tineret au prezentat spre aprobare proiecte de acțiune foarte bune, ei nu au fost sprijiniți să le pună în aplicare, ba mai mult, chiar au fost împiedicați fără prea multe explicații. Uneori deciziile privind implementarea proiectelor propuse conducerii școlii le sunt comunicate sec, sau le sunt impuse.

---

⁷ Toate citatele se bazează pe interviurile și focus-group-ul realizat în cadrul cercetării de teren, în Cugir.

– Uite ce mi s-a reproșat chiar acum, de 8 martie. Tot așa, am vrut să dăm niște flori în școală. Și au respins. Nu înțelegem, pentru că ni se părea o activitate foarte bună.

– Cine v-a respins activitatea?

– Domnul director. Fără niște motive. (...) Alte activități ni s-au permis (focus-group, Cugir).

Efortul depus de tineri pentru punerea la punct a unei propuneri concrete de proiect nu este apreciat. O astfel de situație reprezintă un factor demotivator puternic pentru tineri cu inițiativă, care se văd dați la o parte, tocmai datorită vârstei și „lipsei de experiență”. În acest context, tinerii se văd împiedicați de un sistem care ar trebui, dacă nu să îi sprijine, măcar să le ofere explicațiile aferente.

Mie mi s-a întâmplat să am ceva pregătit foarte bine, un proiect foarte elaborat și să mi se pună bețe în roate (lider, Consiliul elevilor).

Lipsa de comunicare între generații reprezintă probabil un obstacol în consultarea tinerilor. Astfel, elevii cred că mentalitatea profesorilor face ca aceștia să nu comunice realmente cu ei. Dacă această mentalitate s-ar schimba și ar exista comunicare efectivă între profesori și elevi lucrurile ar putea fi făcute mult mai bine, iar deciziile adoptate în urma unui real proces de consultare. Atât timp cât profesorii nu consideră importantă părerea elevilor și nu o cunosc, lucrurile nu se vor putea schimba.

Dacă profesorii și cadrele didactice ar putea să lase de la ei mândria la o parte care nu-i lasă să comunice în mod obiectiv cu elevii s-ar crea o comuniune elev-profesor. Noi, dacă nu avem viziunea profesorilor, atunci dorim ceva ce vrem noi. Ei nu știu părerea elevului despre asta și poate nici nu o consideră importantă (lider, Consiliul elevilor).

O posibilă soluție ar fi creșterea rolului liderului elevilor în cadrul Consiliului școlii, paralel cu o consultare reală a elevilor asupra adoptării deciziilor care îi afectează direct.

Rolul elevului în colegiu, este destul de mic și rolul președintelui Consiliului, de exemplu, nu este atât de semnificativ, să zicem, ca rolul directorilor. Cred că ar trebui să se țină cont de ceea ce elevul vrea, elevul reprezentat, bineînțeles, prin liderul lui (membru Colegiul elevilor).

PROGRAME/ORGANIZAȚII DE TINERET CUNOSCUTE

Deși există ONG în Cugir, ele sunt foarte puțin cunoscute de către tineri. Discutând cu tinerii din Cugir, am avut surpriza să constatăm că mulți dintre ei afirmă că în oraș nu există nici un fel de program sau organizație pentru tineret. Singura excepție o reprezentau cei care erau implicați în activitatea unui ONG. Deși există un număr destul de mare de organizații (ONG) declarate active, la nivelul orașului Cugir, numai câteva au reușit să se facă cunoscute prin activitățile și programele pe care le desfășoară. Există o serie de factori explicativi pentru această situație. În primul rând, trebuie luat în considerare publicul-țintă căruia i-au fost adresate programele (numai câteva s-au concentrat direct asupra tinerilor) și suportul financiar pe care unele ONG l-au avut la dispoziție, pe durata desfășurării

unor programe, ca și dificultățile întâmpinate în atragerea unor alte fonduri naționale și internaționale, pentru continuarea activităților desfășurate.

Au fost ceva organizații de tineret, mai demult, care, bănuiesc că n-au putut să facă față, din cauză că nu aveau nici fonduri, nu aveau nici oameni care să-i susțină, deci, nu prea sunt (membru „grup informal”).

Deși există câteva ONG, sfera lor de activitate atinge doar tangențial tinerii. Totuși, este îmbucurător faptul că, în general, în rândul tinerilor există un interes deosebit pentru organizarea unor astfel de ONG care să fie dedicate exclusiv activității și problematicei tinerilor.

Există câteva organizații, dar sunt pasive; nu au un program foarte activ de lucru, cred că nu ar strica să apară câteva organizații noi și, sincer, un obiectiv al meu pentru următorii ani este implicarea mea în crearea unei organizații cât mai active în acest oraș, care să implice mulți tineri, o structură asociativă de tineri (membru Consiliul elevilor).

A existat, totuși, o organizație pe care majoritatea tinerilor au menționat-o: „Asociația ecologică și de turism *Năsăpiște*”. Interesant este însă faptul că această organizație este orientată către turism montan și funcționează de mai bine de 25 de ani, fiind foarte cunoscută la nivel local datorită activității specifice⁸.

Tinerii și-ar dori foarte mult un ONG care să îi reprezinte și care prin activitățile specifice să li se adreseze.

- *Cum pot fi consultați tinerii?*
- *S-ar putea face un ONG care să reprezinte tinerii și să facă activități pentru tineri.*
- *Cum ai vedea un astfel de ONG?*
- *Foarte puțini bani, foarte multă muncă.*
- *Și ce activități ar trebui să aibă?*
- *Tot. Activități sportive, culturale. Consiliere (focus-group, Cugir).*

Trecând în revistă activitatea organizațiilor neguvernamentale care își desfășoară activitatea în Cugir, a fost evidențiat faptul că acestea nu oferă un mediu propice discutării problemelor tinerilor. Totodată, în cadrul acestora, tinerii nu sunt consultați când se iau decizii. Totuși, a fost pusă în evidență o activitate comună desfășurată pentru tineri: ONG sunt active în organizarea drumețiilor cu tinerii.

Nu prea sunt active. Poate există și iau banii și fac, știu eu, sejur la mare și la munte cu ei. Eu n-am auzit de vreo organizație din asta pentru tineri (membru „grup informal”).

Dintre organizațiile de tineret cunoscute, mulți tineri au menționat Consiliul elevilor din unul dintre colegiile din Cugir. Aplicând metoda „bulgărelui de zăpadă”, am primit mai multe sugestii pentru a îl contacta pe liderul acestui consiliu, inclusiv de la directorul colegiului. Cu o structură de 40 de membri, Consiliul acoperă în întregime clasele colegiului, având reprezentanți din fiecare clasă (câte doi membri din fiecare clasă). Consiliul elevilor are o structură

---

⁸ „Am început 25 de ani în urmă, din inițiativa unor pasionați ai turismului montan și am devenit Organizație neguvernamentală (ONG) în decembrie 1997” http://www.nasapiste.home.ro/cine_suntem.html

organizatorică foarte bine pusă la punct: există un Birou coordonator din care fac parte președintele, vicepreședintele, trezorerul, secretarul și cei patru coordonatori ai departamentelor cultural, sportiv, administrativ și calitatea mediului, la nivelul fiecărui departament există doi asistenți și mai mulți voluntari.

Deci, în principal, se lucrează pe departamente, fiecare departament are coordonatorul lui și coordonatorul are doi asistenți; cei doi asistenți țin legătura cu ajutoarele asistenților, adică voluntarii neînscrși în datele Consiliului și ceilalți fac legătura cu elevii din clasele lor (membru, Consiliul elevilor).

Acest Consiliu al elevilor a organizat o serie de activități extrașcolare pentru elevii colegiului. Aceste activități constituie, de fapt, proiecte de activitate pentru cei din Consiliul elevilor. Aceste proiecte de activitate urmăresc toți pașii unei cereri de finanțare pe care o depun ONG la organismele ce pot finanța activitatea lor. De altfel, Consiliul elevilor din Cugir funcționează ca un ONG, care nu are însă personalitate juridică.

Am luat exemplul unui ONG și noi lucrăm după exemplul unui ONG, deoarece Consiliul Elevilor din Cugir a avut, la un moment dat, și dorința să se transforme în ONG (membru, Consiliul elevilor).

Consiliul elevilor a derulat o serie de programe pentru tinerii din Colegiu, dar și pentru cei din oraș. Au fost programe care au vizat marcarea zilei adolescentului, campionate sportive, marcarea zilei mondiale a copilului ce este victimă a agresiunii, campanii de ecologizare. Aceste programe au cuprins o serie de acțiuni în care au fost antrenați tinerii colegiului: activități sportive, de informare și educare, de ecologizare.

A fost organizată săptămâna adolescentului în 12-16 mai, cu activități culturale, sportive și de calitate în care am implicat foarte mulți, neașteptat de mulți; peste jumătate din elevii colegiului au participat la aceste activități, recreându-se și sărbătorind ... Am avut mai multe campionate la foarte multe sporturi, de asemenea, am avut o activitate privind ziua mondială, Copilul victimă a agresiunii. Acolo am avut o campanie de distribuire a fluturașilor în orașul nostru; am mai avut o campanie de curățenie în colegiul nostru (membru, Consiliul elevilor).

Luând această formă de organizare a elevilor ca model de bună practică, am remarcat dorința acestora de a extinde structura organizatorică și la alte paliere, prin încercarea de a coopta structurile similare din școlile generale.

Ne-am descurcat destul de bine și în unirea colegiului cu școlile generale, pe care am vrut să le luăm sub protecția noastră (membru, Consiliul elevilor).

Pentru a putea implementa programele pe care le au tinerii de la Colegiu, strâng fonduri de la diferiți finanțatori. Acest lucru arată că adolescenții au spirit întreprinzător și încearcă să își realizeze proiectele cu fonduri private, nu numai publice.

În momentul acesta, am dori să implementăm un proiect care să pună pe picioare un radio intern în școală, dar acest proiect nu va putea fi pus în aplicare decât în luna septembrie, când vom relua cursurile, pentru că acum nu am primit aprobările necesare și acum facem ceva de genul strângere de fonduri, umblare după finanțatori (membru, Consiliul elevilor).

Un alt lider al unui ONG ne-a declarat, în cadrul interviului, că ONG pe care îl conduce și care este orientat către dans sportiv s-a extins foarte mult în ultimii ani, în special datorită interesului din ce în ce mai sporit al tinerilor. Practic, cu grupul de dans antrenat de ea a participat și continuă să participe la majoritatea concursurilor de profil din țară. Din păcate, au existat situații când lipsa fondurilor necesare i-au împiedicat să participe la manifestări sportive la care au fost invitați în străinătate.

O modalitate foarte eficientă de participare la luarea deciziilor a tinerilor o reprezintă apartenența lor la o asociație. Ca să participe la activitățile desfășurate de o asociație, tinerii trebuie să se regăsească în grupul din care este format ONG, mai corect, trebuie să se identifice cu acest grup. Dacă tinerii nu se pot integra în acest grup și sunt excluși de la activitățile pe care acesta le întreprinde, ei nu sunt atrași să mai participe. Acest sentiment al apartenenței la un grup reprezintă una dintre condițiile principale ale participării tinerilor la activitățile unei asociații.

Un om nu intră într-un grup în care nu se regăsește, dacă se regăsește, bine, dacă nu se regăsește, normal că nu vine (membru, ONG).

Comunicarea este unul din factorii-cheie într-o organizație. Într-o asociație neguvernamentală, comunicarea constituie un factor facilitant sau inhibitor al participării tinerilor la activitățile acesteia. De asemenea, ea este și cea care atrage tinerii să participe la decizie. Dacă tinerii nu sunt ajutați și încurajați să își exprime ideile, atunci ei se tem să își spună punctul de vedere, pentru că ar putea greși, și astfel ar fi priviți reprobator de către ceilalți sau ar fi muștrați de față cu ceilalți colegi. Faptul că și-au exprimat o idee care a fost catalogată ca fiind greșită este considerat, de unii tineri, ca reprezentând un eșec. Astfel, de teama eșecului, mulți tineri preferă să nu își spună părerea.

Dacă oamenii cu care discuți nu sunt foarte apropiați, în așa fel încât să-ți accepte și o idee care nu este foarte bună, atunci nu o spui și pierzi o ocazie (membru, ONG).

Trebuie, totodată, să luăm în considerare dificultățile întâmpinate de unii tineri care totuși au participat la activități de voluntariat. Deși există o lege în domeniul voluntariatului în România, ea nu este suficient cunoscută și, în orice caz, conceptul de voluntariat încă nu este larg cunoscut, în adevăratul sens.

Ideea e că legea voluntariatului nu este. Și nu te ajută. De exemplu, faptul că ai fost voluntar nu te ajută. Când vroiam să mă angajez și le spuneam că am fost voluntar, știți ce îmi spuneau? «Ai fost fraieră!» (focus-group, Cugir).

Ce ni s-a părut foarte interesant în Cugir a fost accesul tinerilor la postul local de radio. Există emisiuni speciale pentru tineri, în special dedicate anumitor genuri muzicale. Cei care lucrează la radio sunt foarte tineri și atunci când am vizitat noi postul local de radio, ne-au prezentat o parte din planurile de viitor în care urmau să fie incluse și alte emisiuni dedicate problemelor tinerilor.

Noi în liceu nu avem de ce să ne plângem. D-na profesoară are spațiu la radio și ne tot invită (focus-group, Cugir).

Tinerii au menționat activitățile desfășurate în cadrul orașului, mai puțin cele care se referă strict la ei. Principala manifestare culturală a orașului este Festivalul „Toamna Cugireană” ajuns la a V-a ediție, desfășurat în luna septembrie. Pe lângă acesta, mai amintim concertele de colinde de Crăciun, expoziții de icoane și artă plastică, formațiile de muzică și dansuri populare specifice, formațiile de dans modern și dans sportiv, precum și formațiile artistice de dansuri populare (călușarii)⁹.

PRINCIPALELE PROBLEME ALE TINERILOR

O problemă majoră cu care se confruntă tineretul din Cugir o reprezintă lipsa locurilor de muncă. Datorită lipsei locurilor de muncă, din ce în ce mai mulți tineri pleacă în străinătate să lucreze, fie în agricultură, fie în alte domenii. Nu contează dacă locul de muncă pe care îl găsesc în străinătate corespunde pregătirii pe care o au, ci important este să dispună de o sursă constantă de venit.

O altă problemă ar fi faptul că nu există o piață foarte bună a locurilor de muncă. Tineri chiar și cu facultate, ce să mai vorbesc de liceu iau șomaj câteva luni, după care rămân pe spinarea lu' mama și lu' tata și primul gând e să plece dincolo, pentru că poate o să nimerescă undeva, la o fermă sau, eu știu, la cules căpșuni, sau la ce-o fi, să facă un ban (membru, ONG).

Plecarea la muncă în străinătate este soluția pe care circa 80% dintre tinerii din Cugir au adoptat-o, pentru a nu mai fi nevoiți să depindă financiar de părinți. Mulți dintre tinerii plecați la muncă în străinătate nu se mai întorc înapoi, sau dacă se întorc, o fac pentru puțin timp. Salariile foarte mici oferite pentru munca prestată în țară constituie un factor slab motivant și unul dintre motivele care favorizează plecarea tinerilor la muncă în străinătate.

În Cugir, locul de muncă e cea mai mare problemă, după ce termin școala. Dacă poți să ajungi pe un post, ești mare, pentru că în Cugir mai mult de 80% din tineret după ce termină școli și așa mai departe, sunt plecați afară. Mai mult de 80% sunt plecați în străinătate, pentru că minimum ăla pe economie care îl dă un privatizat, pur și simplu, nu-i ajunge nici să mănânce, mai ales să se ducă să bea un suc sau o bere seara (membru „grup informal”).

Tinerii nu cunosc drumul, calea prin care pot să contacteze autoritățile locale. Nu știu care le sunt drepturile ca cetățeni și cum se pot informa. Deși în decembrie 2002 a fost înființat un *Birou de Consiliere a Cetățenilor*, acesta nu este cunoscut de către cetățeni și nu reușește să își realizeze funcțiile de informare pentru care a fost creat¹⁰. Practic, momentul în care acesta urma să fie înființat nu a fost mediatizat în presa sau în radioul local, astfel încât această inițiativă avea toate șansele să demareze cu întârziere.

⁹ Secțiunea Cultură www.cugir.ro

¹⁰ „Comitetul de evaluare, Oficiul de plăți și Contractare Phare a decis finanțarea proiectului „Birou de Consiliere a Cetățenilor” de către Comunitatea Europeană. Biroul va furniza informații, consiliere, sprijin practic și juridic în domeniile: sănătate, asistență socială, asigurări sociale, raporturi de muncă, protecția consumatorului, drepturi și obligații civile, regimul proprietății, impozite și taxe, învățământ. Aceste servicii vor fi gratuite, confidențiale, imparțiale și nediscriminatorii, independente de influențele etnice, religioase, economice sau politice. <http://www.nasapiste.home.ro/>

– Există un purtător de cuvânt al primăriei căruia poți să i te adresezi, așa, ca tânăr, când ai o problemă? Eu nu știu.

– Este, e de mult. Și acum inaugurează, pe 9 iulie, biroul de consiliere pentru cetățeni (focus-group, Cugir).

Lipsa unui cadru organizat unde să se desfășoare activități pentru tineri este o altă problemă cu care se confruntă tinerii din Cugir. Dacă ar exista astfel de organizații care să facă activități pentru tineri, aceștia s-ar implica mai mult în viața comunității și ar găsi și o modalitate de a-și petrece timpul liber. Organizațiile neguvernamentale care încearcă să facă activități în Cugir se lovesc de problema resurselor materiale, de lipsa de spațiu, de birocrăția existentă în administrație, care nu sprijină activitățile desfășurate de ele.

Nu se fac activități pentru tineri suficiente, de fapt, e aproape zero, să nu zicem zero, aproape de zero. Posibilități sunt foarte multe, dar nu se implică nimeni în direcția asta și cine se implică se lovește de bariera imediată a resurselor materiale care nu sunt, eu știu, lipsa unui spațiu adecvat, tot felul de birocrății (membru, ONG).

Accesul limitat la cultură constituie una dintre problemele tinerilor din Cugir. În oraș, în afară de discotecă nu există nimic pentru tineri. Timpul liber nu și-l pot petrece nicăieri, în afară de discotecă, deoarece nu există cinematograful, teatrul sau o bibliotecă de unde să poți împrumuta cărți de calitate.

La Cugir, pot să zic că, în afară de discotecă, nu există nimic pentru tineri, nu zic că discotecile nu sunt bune pentru tineri, sunt frumoase, te distrezi, te simți bine, te relaxezi, dar ai nevoie de un cinematograful, care nu există, ai nevoie de un teatru, ai nevoie de... nu știu, de multe, de bibliotecă bună (membru, ONG).

PORTRETUL LIDERULUI

Din informațiile rezultate în cercetare se desprinde un portret al liderului în grupul de tineri. Liderul unui grup trebuie să se evidențieze prin sfaturile pe care le dă celorlalți membri, prin comportamentul și gesturile pe care le face. Comportamentul și gesturile sunt importante, deoarece membrii grupului au tendința de a copia acestea de la lider.

Un lider iasă în față prin sfaturile care le dă, asta e cel mai important lucru, dacă sunt bune; dacă sunt rele, nimeni nu te apreciază, dacă dai sfaturi bune e OK, nu neapărat prin sfaturi, prin comportament, prin gesturi, asta e (membru „grup informal”).

Într-un grup este important ca liderul să țină seama și de opiniile celorlalți. Chiar dacă el are o altă opinie, este necesar să se conformeze celei a întregului grup, el demonstrând, astfel, că apreciază decizia lor și, implicit, îi apreciază pe ei ca persoane.

Liderul ăsta într-o trupă trebuie neapărat să țină cont și de părerile celorlalți, dacă chiar tu ai o părere care pentru tine e bună, dacă restul zic că nu e bună, trebuie să te conformezi, cu toate că atunci scazi în ochii lor ca lider, dar totuși și prin asta arăți că ești acolo cu ei, deci apreciezi ce fac ei, asta zic eu că e foarte bine, e un comportament foarte bun pentru un lider să arate treaba asta, că apreciază și ce fac ei (membru „grup informal”).

Este important ca liderul să fie sigur pe sine, să știe exact ce vrea să facă și cum poate realiza acest lucru. Siguranța de sine îi conferă o autoritate mai mare în fața celorlalți, autoritate care se bazează pe respectul pe care aceștia i-l poartă. Încrederea în sine îl face pe lider să reușească să realizeze tot ceea ce își propune. Ceilalți membri ai grupului sau organizației sunt atrași tocmai de această încredere în sine a liderului și de puterea lui de a realiza ceea ce își propune.

Să știe ce vrea și să aibă clar în minte ceea ce vrea și cel puțin în mare, cum se poate realiza acel lucru. Depinde de temperament, adică... pentru că temperamentul îi dă de fapt, încrederea în sine și dacă un om are încredere în sine suficientă poate să devină un lider. Pentru că restul vine de la sine, dacă ai încredere în tine automat îți pui toate părțile în acțiune și poți să înveți o chestie, nu știu, să împingi ceva să meargă mai bine (membru, ONG).

Alte calități care ar trebui să se regăsească la un lider sunt: rigurozitatea, ambiția, sinceritatea și motivația. Un lider trebuie să fie motivat de ceva pentru a reuși în ceea ce întreprinde. Ipocrizia și minciuna sunt defectele pe care un lider nu ar trebui să le aibă.

Liderul trebuie să aibă mai multe calități care trebuie să se ivească la fiecare pas al vieții sale, cum ar fi rigurozitatea, motivația, ambiția, sinceritatea și ar trebui să minimalizeze efectele ipocriziei din viața lui, minciuna (membru, Consiliul elevilor).

Comunicarea este unul dintre aspectele importante pe care ar trebui să le stăpânească un lider. Un lider care știe să își exprime ideile cu claritate este cel care poate face ca proiectele organizației sau grupului să se realizeze. În plus, un lider care poate comunica ideile sale clar și care știe să negocieze cu factorii de decizie poate reuși să înlăture toate piedicile care i se pun.

Foarte importantă este comunicarea. Eu cred că dacă o să ajungi să-ți exprimi ideile și sentimentele în mod hotărât asupra unei persoane și să-i spui cu sinceritate lucrurile pe care le ai de spus despre ea și despre tine, o să înțeleagă că nu ești un om rău, ești chiar un om care este benefic pentru societate și așa ai putea să scapi de piedicile puse de oameni (membru, Consiliul elevilor).

Un lider are nevoie de anumite resurse de timp, financiare și umane. Resursele umane de care are nevoie liderul sunt extrem de importante; astfel, echipa pe care o coordonează trebuie să fie foarte bună și să știe ce trebuie să facă. Resursa umană este cea mai importantă în derularea unui proiect. Deci, liderul trebuie să își aleagă cu grijă echipa cu care dorește să lucreze și trebuie să o instruiască în mod corect, pentru ca aceasta să realizeze acțiunile cerute. O echipă care nu este instruită și nu se pricepe la ceea ce face, poate constitui un factor destabilizator în proiect.

În primul rând, are nevoie de resurse și, în special, de timp și resurse umane pentru că, practic, nu poți să faci totul singur. Părerea mea este că trebuie să ai o echipă bună. Degeaba ești un lider, nu zic că eu sunt un lider strălucit, nici pe de parte, că mai am foarte multe de învățat, dar cu atât mai mult, dacă nu ai pe cineva lângă tine, măcar o persoană cu care să te ajuți (membru, ONG).

Factorii care facilitează accesul la statutul de lider sunt: accesul la anumite informații, participarea la anumite cursuri (organizații, management, management de proiect), experiența. Factor inhibitor: lipsa unei echipe de proiect adecvate.

Accesul la anumite informații și mai multe cursuri. În facultate s-a pus destul de mult accentul pe organizarea unei grupe pe proiecte de management. Cred că ăsta a fost factorul principal. (membru, ONG).

PROPUNERI PENTRU MAI BUNA IMPLICARE A TINERILOR LA LUAREA DECIZIILOR LA DIFERITE NIVELURI

Stimularea activității organizațiilor neguvernamentale care desfășoară activități pentru tineri reprezintă una dintre soluțiile propuse pentru stimularea participării tinerilor la decizie. Atât timp cât tinerii nu sunt angajați sau nu fac parte dintr-o organizație, ei nu pot fi consultați.

Pentru ca să fie consultat un tânăr, trebuie să existe un cadru. Pentru că un tânăr nu este angajat, nu este într-o organizație, nu este implicat în nici un fel e activitate, cum poate fi el consultat... Soluția ar fi să se formeze niște cadre special pentru tineret. Problema nu vine de la ei ca organizație, vine de la faptul că cineva acolo sus presupune că tineretul are nevoie de atâta doar pentru a se dezvolta și pentru a se implica și așa mai departe și atâta ăla nu este suficient pentru o țară întreagă (membru, ONG).

O soluție foarte frecvent menționată de tinerii intervievați, dar și de către cei prezenți la *focus group* a fost constituirea unui ONG care să fie exclusiv dedicat activității tinerilor. Această inițiativă s-ar bucura de sprijin local din partea tinerilor și ar reprezenta principala formă de consultare a acestora.

Nu știu ce să zic, ar fi bine să se facă o organizație în orice oraș – pentru tineret, dacă nu o să se facă câteva organizații care să se ocupe cu problemele tineretului, degeaba, nu o să se rezolve absolut nimic (membru „grup informal”).

Una dintre organizațiile neguvernamentale a găsit ca soluție pentru implicarea mai activă a membrilor săi în activitatea pe care o desfășura scrierea împreună a proiectelor propuse spre finanțare. În acest fel, tinerii din ONG au început încet-încet să se implice mai mult și să își dea seama ce presupune scrierea unui proiect și implementarea lui.

I-am implicat în scrierea proiectelor, deși, de multe ori, ne întâlneam și tot eu lucram, dar voiam să-i implic să vadă ce înseamnă și încet-încet, totuși, au început tot mai mult să se implice și să-și dea seama cum e cu proiectele (membru, ONG).

Organizațiile neguvernamentale se confruntă cu lipsa resurselor materiale necesare pentru derularea activităților de tineret. Ministerul Tineretului și Sportului alocă fonduri extrem de puține ONG, iar legea sponsorizării este neatrăgătoare pentru firme care nu beneficiază de nici o scutire de impozite. Astfel, o soluție pentru aceasta ar fi atragerea organizațiilor din străinătate care să vină cu fondurile necesare derulării activității de tineret sau chiar să desfășoare, în parteneriat cu ONG din Cugir, aceste activități.

O soluție mie mi s-ar părea contactarea organizațiilor străine și implicarea lor în activități. Nu neapărat să sponsorizeze, sau să dea bani pentru treaba asta, deși ar fi foarte fain, ar putea să facă parteneriate cu cele de aici, să le susțină și material, dacă vor, și să facă activități împreună (membru, ONG).